
Публикуван на: 28-05-2004

Източник: [BBC](#)

Президентите на страните от Централно-европейската инициатива обсъждат в румънския черноморски курорт Мамай сътрудничеството си в светлината на разширяването на ЕС. България е представена от президента Първанов.

Началото на Централно-европейската инициатива се губи в дните, когато през 89-та комунизмът си отиваше и бариерите в Европа се сриваха. Тогава четири коренно различни държави сглобиха форума на това сътрудничество - натовската Италия, неутрална Австрия, демократизираща се Унгария и необвързана Югославия. Първоначалното ѝ име беше "четирипартитно сътрудничество", но до към 93-та организаторите ѝ се умориха да го сменят с присъединяването на всяка нова страна, а броят на членките нарасна повече от 4 пъти.

Предимството на ЦЕИ е нейната гъвкавост

Най-точното нещо, което може да се каже за Централно-европейската инициатива е, че тя е гъвкава концепция. Че това е така в географски смисъл говори само изброяването на членовете ѝ - от Албания и Македония до Беларус и Украйна. Същото важи и за връзката им с Европейския съюз - Италия и Австрия са негови утвърдени членки, Чехия, Полша, Унгария, Словакия и Словения току-що се присъединиха, България, Румъния и Хърватия се надяват да влязат през следващите 3 до 5 години, другите балкански страни - между 2010-2015, а пред бившите съветски републики дори няма такава перспектива изобщо.

Централно-европейската инициатива се справя успешно с този тип разнородно членство още от зората си, когато всяка от страните в нея имаше различни цели. Италия се опитваше да компенсира наръстващото влияние на Германия в района. Унгария искаше да покаже про-западната си ориентация. Днес групата е начин да се поддържат още отворени канали за комуникация с ЕС. Сега обаче се появява въпросът доколко ефективна ще е тя за целите на членките си в бъдеще.

Силата ѝ може да се окаже нейната слабост заради липсата на физиономия

Със сигурност Централно-европейската инициатива е една от няколко припокриващи се структури за регионално сътрудничество, най-известните от които са Пактът за стабилност и Вишеградската четворка. Макар че от гледна точка на членството, именно Централно-европейската инициатива е най-големият регионален форум, на практика тя обхваща не повече от 3 големи евро-региона. Уникалната ѝ позиция - между малки проекти и пан-европейски форуми като Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и Съвета на Европа, ѝ носи някои предимства, но в същото време може да значи и липса на фокус. Най-голямата ѝ ценност е, че тя остава дискуссионен форум за много страни, независимо дали са вън или вътре спрямо двете ключови организации НАТО и ЕС. За да убеди онези, които още са скептици към ползите от членството в нея, може обаче да ѝ се наложи да потърси повече показност или повече резултатност, независимо дали става дума за набиране на инвестиции или борба с организираната престъпност.